

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 21 травня 2012 р. № 451»

I. Визначення проблеми

Підпунктом 5.2.2 «Підтримка та співпраця з бізнесом» пункту 5.2 «Зміст заходів митного адміністрування» розділу 5 «Питання митної політики та митного адміністрування» Національної стратегії доходів до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1218-р (далі – НСДУ), передбачено проведення у 2024–2027 роках заходів із оптимізації здійснення контрольних функцій Держмитслужби шляхом фокусування на ризикових операціях та контролі якості виконання митних формальностей, забезпечення ефективності та вибірковості митного контролю, застосування єдиного підходу до митного контролю товарів у митних органах, прискорення митного оформлення, підвищення якості виконання митних формальностей і мінімізації корупційних проявів.

Крім цього, впровадження кращих світових практик, зокрема проведення митних та інших контрольних процедур під час здійснення переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України в автомобільних пунктах пропуску, а також інтеграція систем обміну інформацією між прикордонною та митними службами і перевізниками для прискорення проходження процедур митного контролю є одними із завдань, які зазначені в Національній транспортній стратегії України на період до 2030 року, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р.

Відповідно до частин першої – четвертої статті 318 Митного кодексу України митному контролю підлягають усі товари, транспортні засоби комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України. Митний контроль здійснюється виключно митними органами відповідно до цього Кодексу та інших законів України. Митний контроль передбачає виконання митними органами мінімуму митних формальностей, необхідних для забезпечення додержання законодавства України з питань митної справи. Митний контроль товарів, транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється відповідно до типових технологічних схем митного контролю, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Під час періодичного перегляду нормативно-правових актів України з питань здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів і товарів, що переміщуються ними через митний кордон України у пунктах пропуску для автомобільного сполучення, встановлено, що чинна Типова технологічна схема здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затверджена постановою Кабінету Міністрів України

СЕД АСКОД
Державна митна служба України
№ 1/17-01/5.1/5537 від 30.09.2026
Підписувач Мандзій Орест Миколайович
Сертифікат 04AF212836405D990400000B4D23D0027B0F000
Дійсний з 15.04.2026 00:00:00 по 14.04.2028 23:59:59

від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», неповною мірою врегульовує (визначає) дії посадових осіб митних органів та інших контрольних служб під час митного контролю товарів і транспортних засобів, які переміщуються через державний кордон в автомобільних пунктах пропуску. Діючі правові норми не сприяють прискоренню проходження процедур контролю, підвищенню якості та оптимізації виконання митних формальностей.

Таким чином, проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 451» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою удосконалення митного законодавства, зокрема, для стимулювання розвитку зовнішньоекономічної діяльності шляхом встановлення зрозумілих механізмів проведення митних та інших контрольних процедур у автомобільних пунктах пропуску через державний кордон, посилення інтеграції систем обміну інформацією між прикордонною та митними службами, іншими контролюючими органами і перевізниками (декларантами) для прискорення проходження процедур митного контролю, сприяння спрощенню митних формальностей. Проєкт постанови підготовлено на виконання статей 318, 335 і 336 Митного кодексу України.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання*	+	

* Питому вагу суб'єктів малого підприємництва вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу та організаційно-правової форми господарювання.

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються винятково нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки їх положення не спрямовані на реалізацію повною мірою правовідносин, які повинні забезпечувати ефективність, вибірковість та застосування необхідних обсягів і форм митного контролю при здійсненні митних формальностей щодо товарів та транспортних засобів, які переміщуються через державний кордон у пунктах пропуску для автомобільного сполучення.

Проєктом також вносяться редакційні зміни до окремих положень інших типових технологічних схем, затверджених зазначеною постановою.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є:

- 1) виконання вимог Митного кодексу України;
- 2) запровадження практичних механізмів уніфікації, прискорення та оптимізації митного контролю товарів і транспортних засобів, які переміщуються через державний кордон у пунктах пропуску для автомобільного сполучення;
- 3) удосконалення порядку проведення митними органами митних процедур, застосування необхідних обсягів та форм митного контролю;
- 4) налагодження взаємодії посадових осіб митних органів з представниками суміжних служб;
- 5) визначення черговості проведення прикордонного та митного контролю, а також упорядкування дій посадових осіб митних органів, які здійснюють свої функції в автомобільних пунктах пропуску, щодо товарів, транспортних засобів та особистих речей, які в них переміщуються, відповідно до Митного кодексу України, Положення про Державну митну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227, та інших нормативно-правових актів з питань митної справи.

Прийняття проєкту постанови забезпечить єдиний підхід до митного контролю товарів і транспортних засобів, які переміщуються через державний кордон у пунктах пропуску для автомобільного сполучення, шляхом застосування заходів з управління ризиками, недопущення випадків необґрунтованого використання форм та обсягів митного контролю, прискорення переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон України.

Проєктом також вносяться редакційні зміни до окремих положень інших типових технологічних схем, затверджених зазначеною постановою.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Залишити без змін Типову технологічну схему здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних

	транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними». Залишення ситуації без змін матиме наслідком невиконання індикаторів НСДУ та завдань, визначених Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року, не призведе до створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності, збереження належного балансу між митним контролем і спрощенням законної торгівлі
Альтернатива 2. Прийняття проекту постанови	Прийняти проект постанови. Прийняття проекту постанови удосконалисть та уніфікує вимоги митного законодавства, забезпечить реалізацію державної політики в частині забезпечення спрощення та прискорення митного контролю, удосконалення порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України в пунктах пропуску для автомобільного сполучення, сприятиме досягненню індикаторів НСДУ, а також стане одним з етапів широкого розгортання новітніх технологій у діяльності митних органів

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати, за рік
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Відсутні. Збереження чинного державного регулювання з питання здійснення посадовими особами митних органів митного контролю в пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України не призведе до будь-яких вигод для інтересів держави у зв'язку з тим, що це: 1) не створить сприятливих умов для розвитку міжнародної торгівлі шляхом зменшення часу на проходження митних формальностей; 2) не сприятиме мінімізації корупційних проявів; 3) не матиме позитивних наслідків для попередження та профілактики зловживань службовим становищем	Чинна редакція Типової технологічної схеми здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», не сприятиме повною мірою створенню умов для полегшення торгівлі, транзиту, збільшення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон України в пунктах пропуску для автомобільного сполучення та не забезпечить належного виконання розпорядження Кабінету Міністрів

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати, за рік
	посадовими особами митних органів	України, а саме індикаторів НСДУ і завдань, визначених Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року. У разі збереження чинного нормативно-правового регулювання витрати держави на виконання посадовими особами митних органів роботи щодо внесення в автоматизовану систему митного оформлення результатів усіх дій із виконання митних формальностей стосовно товарів, транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України у пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України становитимуть 8 798 623 грн
Альтернатива 2. Прийняття проекту постанови	Вигоди від прийняття проекту постанови є високими, оскільки його прийняття: 1) забезпечить виконання норм Митного кодексу України, індикаторів НСДУ і завдань, визначених Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року; 2) створить сприятливі умови для розвитку міжнародної торгівлі шляхом зменшення часу на проходження митних формальностей; 3) сприятиме мінімізації корупційних проявів у зв'язку із вдосконаленням застосування обсягів та форм митного контролю; 4) визначить черговість проведення прикордонного та митного контролю, а також упорядкує дії посадових осіб митних органів, які здійснюють митний контроль у пунктах пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення товарів, транспортних засобів та	У разі прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України витрати держави на виконання посадовими особами митних органів роботи щодо внесення в автоматизовану систему митного оформлення результатів усіх дій із виконання митних формальностей стосовно товарів, транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України у пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України становитимуть 4 399 549 грн

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати, за рік
	особистих речей громадян; 5) матиме позитивні наслідки для попередження та профілактики зловживань службовим становищем посадовими особами митних органів; 6) стане одним із етапів гармонізації законодавства України до законодавства ЄС, матиме позитивний вплив на позиції України у міжнародних рейтингах та виконання міжнародних зобов'язань	

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Відсутні. Збереження чинного державного регулювання з питання здійснення посадовими особами митних органів митного контролю в пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України не призведе до будь-яких вигод для інтересів громадян у зв'язку з тим, що це: 1) не призведе до зниження корупційних ризиків; 2) не впливатиме на забезпечення створення балансу між контрольними заходами під час здійснення митних формальностей; 3) не створить можливості чіткого встановлення фактів перевищення службових повноважень посадовими особами митних органів.	При обранні громадянином під час перетину митного кордону України каналу, позначеного символами червоного кольору – «червоного коридору» або зеленого кольору – «зелений коридор», існує великий відсоток зіткнення з фіскально-корупційними ризиками, оскільки послідовність дій посадових осіб митного органу, форм і обсягів митного контролю, які можуть здійснюватись у пункті пропуску, в чинній редакції Типової технологічної схеми здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», містять недосконалості та чітко не унормовані, що може призвести до порушення прав громадянина

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 2. Прийняття проєкту постанови	Вигоди від прийняття проєкту постанови: 1) підвищення рівня довіри та взаємодії громадян з посадовими особами митних органів, яка полягатиме у зменшенні ризиків виникнення конфліктних ситуацій; 2) зниження корупційних ризиків; 3) забезпечення балансу контрольних заходів під час здійснення митних формальностей; 4) можливість чіткого встановлення фактів перевищення службових повноважень посадовими особами митних органів; 5) підзвітність та прозорість посадових осіб митних органів	Додаткові витрати відсутні

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Відповідно до частин першої та другої статті 341 Митного кодексу України облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється митним органом з метою проведення їх митного контролю. Облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється на підставі митних декларацій на товари та національних реєстраційних документів транспортних засобів.

При цьому відповідно до положень абзацу третього частини першої статті 2 та пункту 6 статті 19 Закону України від 03 квітня 2003 року № 661-IV «Про Державну прикордонну службу України» пропуск через державний кордон України осіб, їх ідентифікація та фіксація біометричних даних громадян України, іноземців та осіб без громадянства в пунктах пропуску через державний кордон здійснюються органами охорони державного кордону.

Також створення і використання баз даних про осіб, які перетнули державний кордон, забезпечується під час здійснення прикордонного контролю (положення пункту 3 частини п'ятої статті 2 Закону України від 05 листопада 2009 року № 1710-VI «Про прикордонний контроль»).

Таким чином, облік осіб (громадян), які переміщуються через державний кордон України здійснюється органами охорони державного кордону.

Згідно з вимогами частин першої та другої статті 449 Митного кодексу України митна статистика зовнішньої торгівлі є узагальненою та відповідним чином систематизованою інформацією про переміщення товарів через митний кордон України. Митна статистика зовнішньої торгівлі формується, узагальнюється та аналізується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, на основі даних, які містяться у митних деклараціях.

Відповідно до статті 8 Митного кодексу України митна справа здійснюється на основі принципів, зокрема, єдиного порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України, визнання рівності та правомірності інтересів усіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності.

Митні декларації не містять відомостей про рівень доходу та кількість працюючих на підприємстві осіб.

Отже, під час застосування митного законодавства митні правила, порядки та умови перетину митного кордону України є єдиними для всіх осіб, що переміщують товари та транспортні засоби через митний кордон України. Митні органи ведуть облік товарів та транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України.

Враховуючи наведене, при здійсненні митного контролю та митного оформлення в пунктах пропуску через митний кордон України для автомобільного сполучення митні органи не розділяють суб'єктів господарювання на великих, середніх, малих чи мікро у зв'язку з відсутністю в митному законодавстві необхідних критеріїв для такого поділу.

Станом на 30.04.2026 на централізованому обліку в митних органах перебуває 225,8 тис. осіб-резидентів, з яких 33,1 тис. осіб здійснювали митні формальності з товарами (з початку 2026 року). За період січень – квітень 2026 року на централізований облік в митних органах взято 4,0 тис. осіб-резидентів. Кількість осіб-нерезидентів, які перебувають на централізованому обліку в митних органах – 12,0 тис. осіб.

Також за січень – квітень 2026 року через митний кордон України пропущено:

товарів (через автомобільні пункти пропуску) – 7 780,2 тис. тонни, з яких ввезено на митну територію України – 4 516,0 тис. тонн; вивезено з митної території України – 3 264,2 тис. тонни;

транспортних засобів (резидентів та нерезидентів): на ввезення – 1,4 млн од.; на вивезення – 1,3 млн од., всього – 2,7 млн од. (на кордоні з країнами ЄС (Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія) – 2,28 млн од., з країнами СНД (Республіка Молдова) – 0,43 млн од.); з яких 2 335,3 тис. од. – автомобільні транспортні засоби, а саме:

№ з/п	Пропущено	Автотранспорт, шт.			
		Легкові	Вантажні	Автобуси	Всього
1	З України	807 343	293 732	47 597	1 148 672
2	В Україну	849 292	289 291	48 011	1 186 594
	Всього:	1 656 635	583 023	95 608	2 335 266

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	47 537	-	-	47 537*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100	-	-	100

* Згідно з даними митної статистики у 2025 році митні органи здійснили митні формальності орієнтовно щодо 47 537 одиниць суб'єктів господарювання. При цьому не проводилися статистичні дослідження з розбивкою на суб'єктів господарювання (великі, середні, малі), а для розрахунку взято за основу 47 537 одиниць, стосовно яких здійснено митні формальності.

Відповідно до пункту 29 частини першої статті 4 Митного кодексу України митні формальності – сукупність дій, що підлягають виконанню відповідними особами і митними органами, а також автоматизованою системою митного оформлення з метою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Відсутні. Збереження чинного державного регулювання з питання здійснення посадовими особами митних органів митного контролю в пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України не призведе до будь-яких вигод для інтересів суб'єктів господарювання у зв'язку з тим, що це: 1) не призведе до підвищення рівня взаємодії суб'єктів господарювання з посадовими особами митних органів та може сприяти підвищенню виникнення ризиків	Чинна редакція Типової технологічної схеми здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затверджена постановою Кабінету Міністрів України 21 травня 2012 року від № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», не сприятиме оптимізації та спрощенню здійснення процедур митного контролю, впровадженню інноваційних рішень та розвитку транспортної галузі. Не

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
	конфліктних ситуацій; 2) не впливатиме на зниження корупційних ризиків; 3) не сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та ефективності транспортної системи України у автомобільних пунктах пропуску через державний кордон України, зокрема, збільшенню транзитних перевезень товарів	відбудеться фокусування на контролі за якістю виконання митних формальностей та підвищенню пропускнуої спроможності автомобільних пунктів пропуску. Витрати, пов'язані з ознайомленням суб'єктів господарювання, які здійснюють зовнішньоекономічні операції з нормативно-правовим актом після його прийняття, становитимуть: 2 471 924 грн* за рік 12 359 620 грн* на 5 років
Альтернатива 2. Прийняття проєкту постанови	Вигоди від прийняття проєкту постанови: 1) підвищення рівня взаємодії суб'єктів господарювання з посадовими особами митних органів, яка полягатиме у зменшенні ризиків виникнення конфліктних ситуацій; 2) зниження корупційних ризиків; 3) підвищення конкурентоспроможності та ефективності транспортної системи у зв'язку із скороченням часу на здійснення у автомобільних пунктах пропуску через державний кордон України проведення митних формальностей; 4) збільшення транспортного потенціалу суб'єктів господарювання, що сприятиме збільшенню транзиту товарів; 5) забезпечення покращеного та єдиного підходу до митного контролю товарів і транспортних засобів суб'єктів господарювання в автомобільних пунктах пропуску через державний кордон України; 6) спрощення митних	Витрати пов'язані з ознайомленням суб'єктів господарювання, які здійснюють зовнішньоекономічні операції з нормативно-правовим актом після його прийняття, становитимуть: 1 235 962 грн* за рік 6 179 810 грн* на 5 років

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
	формальностей та удосконалення технології митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення	

* Відповідно до розрахунків, наведених у додатку 1 до Аналізу регуляторного впливу

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень за рік
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	2 471 924 грн
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	1 235 962 грн
Висновок	Запровадження механізмів, передбачених цим проектом, скоротить часові витрати для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності орієнтовно на 50 відс. Аналогічні скорочення витрат робочого часу очікуються і в митних органах

* Згідно з розрахунками, наведеними у додатку 1 до Аналізу регуляторного впливу

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
--	---	---

проблеми)		
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	1	Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання
Альтернатива 2. Прийняття проєкту постанови	3	Прийняття регуляторного акта дасть змогу майже повністю досягнути цілей державного регулювання (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок) за рік	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Для держави: Відсутні. Збереження чинного державного регулювання з питання здійснення посадовими особами митних органів митного контролю в пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України не призведе до будь-яких вигод для інтересів держави у зв'язку з тим, що це: 1) не створить сприятливі умови для розвитку міжнародної торгівлі шляхом зменшення часу на проходження митних формальностей; 2) не сприятиме мінімізації корупційних проявів; 3) не матиме позитивних наслідків для попередження та профілактики зловживань службовим становищем посадовими особами митних органів. Для громадян: Відсутні. Збереження чинного державного регулювання з питання	Сукупні витрати держави, суб'єктів господарювання та громадян становитимуть – 11 270 547 грн Для держави*: Чинна редакція Типової технологічної схеми здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», не сприятиме повною мірою створенню умов для	Є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 2 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання. Індикатори НСДУ та завдання, визначені Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року, залишаться не виконаними і не досягнутими

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок) за рік	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
	здійснення посадовими особами митних органів митного контролю в пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України не призведе до будь-яких вигод для інтересів громадян у зв'язку з тим, що це: 1) не призведе до зниження корупційних ризиків; 2) не впливатиме на забезпечення створення балансу між контрольними заходами під час здійснення митних формальностей; 3) не створить можливості чіткого встановлення фактів перевищення службових повноважень посадовими особами митних органів. Для суб'єктів господарювання: Відсутні. Збереження чинного державного регулювання з питання здійснення посадовими особами митних органів митного контролю в пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України не призведе до будь-яких вигод для інтересів суб'єктів господарювання у зв'язку з тим, що це: 1) не призведе до підвищення рівня взаємодії суб'єктів господарювання з	полегшення торгівлі, транзиту, збільшення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон України в пунктах пропуску для автомобільного сполучення та не забезпечить належного виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України, а саме – індикаторів НСДУ та завдань, визначених Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року. Таким чином, сукупні витрати для держави становитимуть: 8 798 623 грн. Для громадян: При обранні громадянином під час перетину митного кордону України каналу, позначеного символами червоного кольору – «червоного коридору» або зеленого кольору – «зелений коридор», існує великий відсоток зіткнення з фіскально-корупційними ризиками, оскільки послідовність дій посадових осіб митного органу, форми і обсяги митного контролю, які можуть здійснюватись у пункті пропуску у	

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок) за рік	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
	посадовими особами митних органів та може сприяти підвищенню виникнення ризиків конфліктних ситуацій; 2) не впливатиме на зниження корупційних ризиків; 3) не сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та ефективності транспортної системи України у автомобільних пунктах пропуску через державний кордон України, зокрема, збільшенню транзитних перевезень товарів	чинній редакції Типової технологічної схеми здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», чітко не унормовані, що може призвести до порушення прав громадянина. Додаткових витрат громадяни не нестимуть, оскільки в чинній редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 такі витрати не встановлюються. Для суб'єктів господарювання*: Чинна редакція Типової технологічної схеми здійснення митного контролю	

Рейтинг результатив- ності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок) за рік	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
		автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 «Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними», не сприятиме оптимізації та спрощенню здійснення процедур митного контролю, впровадженню інноваційних рішень та розвитку транспортної галузі. Не відбудеться фокусування на контролі за якістю виконання митних формальностей та підвищенні пропускну́ї спроможності автомобільних пунктів пропуску через державний кордон України. Таким чином, сукупні витрати для суб'єктів господарювання становитимуть:	

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок) за рік	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
		2 471 924 грн	
Альтернатива 2. Прийняття проєкту постанови	Для держави: 1) забезпечить виконання норм Митного кодексу України та індикаторів НСДУ і завдань, визначених Національною транспортною стратегією України на період до 2030 року; 2) створить сприятливі умови для розвитку міжнародної торгівлі шляхом зменшення часу на проходження митних формальностей у автомобільних пунктах пропуску через державний кордон України; 3) сприятиме мінімізації корупційних проявів у зв'язку із вдосконаленням застосування обсягів та форм митного контролю; 4) визначить черговість проведення прикордонного та митного контролю, а також упорядкує дії посадових осіб митних органів, які здійснюють митний контроль у пунктах пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення товарів, транспортних засобів та особистих речей громадян; 5) матиме позитивні наслідки для попередження та профілактики зловживань службовим становищем посадовими особами митних органів; 6) стане одним із етапів	Сукупні витрати держави, суб'єктів господарювання та громадян становитимуть – 5 635 511 грн Для держави*: додаткові витрати очікуються на значно нижчому рівні порівняно з Альтернативою 1 і становитимуть: 4 399 549 грн Для громадян: додаткових витрат не очікується, оскільки будь-яких витрат за здійснення митними органами у пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України у зв'язку з прийняттям проєкту постанови Кабінету Міністрів України для громадян не встановлюється. Для суб'єктів господарювання*: додаткові витрати очікуються на значно нижчому рівні порівняно з Альтернативою 1 і становитимуть: 1 235 962 грн	Є найбільш оптимальною на відміну від Альтернативи 1, оскільки дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання. Відбудеться впровадження оптимізованого механізму здійснення контрольних функцій митних органів та забезпечення покращеного і єдиного підходу до митного контролю товарів і транспортних засобів громадян та суб'єктів господарювання в автомобільних пунктах пропуску через державний кордон України

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок) за рік	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
	гармонізації законодавства України до законодавства ЄС, сприятиме позитивному впливу на позиції України у міжнародних рейтингах та виконанню міжнародних зобов'язань. Для громадян: 1) підвищення рівня довіри та взаємодії громадян з посадовими особами митних органів, яка полягатиме у зменшенні ризиків виникнення конфліктних ситуацій; 2) зниження корупційних ризиків; 3) забезпечення балансу контрольних заходів під час здійснення митних формальностей; 4) можливість чіткого встановлення фактів та посадових осіб митних органів, які перевищили службові повноваження; 5) підзвітність та прозорість. Для суб'єктів господарювання: 1) підвищення рівня взаємодії суб'єктів господарювання з посадовими особами митних органів, яка полягатиме у зменшенні ризиків виникнення конфліктних ситуацій; 2) зниження корупційних ризиків;		

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок) за рік	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
	3) підвищення конкурентоспроможності та ефективності транспортної системи у зв'язку із скороченням часу на здійснення у автомобільних пунктах пропуску через митний кордон України проведення митних формальностей; 4) збільшення транспортного потенціалу суб'єктів господарювання, що сприятиме збільшенню транзиту товарів; 5) забезпечення покращеного та єдиного підходу до митного контролю товарів і транспортних засобів суб'єктів господарювання в автомобільних пунктах пропуску через державний кордон України; 6) спрощення митних формальностей та удосконалення технології митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон для автомобільного сполучення		

* Згідно з розрахунками, наведеними у додатках 1 та 2 до Аналізу регуляторного впливу

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
---------	--	--

Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	Альтернатива 1 є неприйнятною. У разі її обрання залишиться чинний механізм правового регулювання	X
Альтернатива 2. Прийняття проекту постанови	Альтернатива 2 дає змогу майже повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання, оптимізує і вдосконалює здійснення посадовими особами митних органів митного контролю товарів і транспортних засобів, які переміщуються через державний кордон України в пунктах пропуску для автомобільного сполучення	Негативних впливів зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається. Прогнозовані значення показників результативності регуляторного акта не можуть виражатись у кількісній формі, оскільки неможливо обчислити конкретний розмір тієї чи іншої вигоди або витрати через велику кількість логістичних комбінацій, комерційних складових та інших факторів впливу

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту регуляторного акта та практична реалізація його положень.

Проектом постанови вносяться зміни до чинної Типової технологічної схеми здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 451, відповідно до яких ця Типова технологічна схема викладається в новій редакції з метою забезпечення єдиного підходу до митного контролю товарів та транспортних засобів, які переміщуються через державний кордон у пунктах пропуску для автомобільного сполучення, шляхом застосування заходів з управління ризиками, недопущення випадків необґрунтованого використання форм та обсягів митного контролю, прискорення переміщення товарів та транспортних засобів через державний кордон України.

Проектом також вносяться редакційні зміни до окремих положень інших типових технологічних схем, затверджених зазначеною постановою.

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію, які необхідно здійснити органам влади.

1) Затвердити порядок виконання митних формальностей щодо товарів та транспортних, які переміщуються через митний кордон України у пунктах

пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон (наказ Мінфіну).

2) Для впровадження цього регуляторного акта в дію необхідно забезпечити інформування громадськості та інших зацікавлених осіб про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає. Прийняття регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків не прогнозується.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання: ознайомитися з новим регулюванням (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі «Інтернет»).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок видатків Держмитслужби (бюджетних витрат) на запровадження регуляторного акта наведено у додатку 2 до Аналізу регуляторного впливу.

Фінансування виконання вимог регуляторного акта здійснюватиметься за рахунок бюджетних витрат, передбачених на фінансування Державної митної служби України, і становитиме 21 997 745 грн на 5 років.

У разі залишення поточного стану у сфері державного регулювання під час здійснення посадовими особами митного контролю товарів та транспортних засобів, які переміщуються через пункти пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України, витрати державного бюджету становитимуть 43 993 115 грн на 5 років.

Запровадження регуляторного акта матиме позитивний вплив як на державний орган, так і на суб'єктів господарювання, а саме шляхом скорочення часових витрат на взаємодію посадових осіб митних органів із суб'єктами господарювання при виконанні митних формальностей орієнтовно на 50 відс.

Прогнозовані значення показників результативності регуляторного акта не можуть виражатись у кількісній формі, оскільки неможливо обчислити конкретний розмір тієї чи іншої вигоди або витрати через велику кількість логістичних комбінацій, комерційних складових та інших факторів впливу.

Здійснено розрахунок витрат суб'єктів середнього підприємництва та результати таких розрахунків викладено у додатку 1 до Аналізу регуляторного впливу.

Тест малого підприємництва (М-тест) до Аналізу регуляторного впливу проекту регуляторного акта не проводився, у зв'язку з відсутністю

розповсюдження на суб'єктів малого підприємництва. Додаткових витрат на виконання регулювання такі суб'єкти не зазнають та будуть в однакових умовах з іншими суб'єктами підприємництва.

Варто зазначити, що відповідно до статті 8 Митного кодексу України митна справа здійснюється на основі принципу єдиного порядку переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України.

Таким чином, під час застосування митного законодавства митні правила, порядки та умови переміщення, тарифні преференції, застосування заходів нетарифного регулювання є єдиними для всіх осіб, що переміщують через митний кордон України товари і транспортні засоби, незалежно від кількості працюючих на підприємстві осіб та товарообороту.

Проектом регуляторного акта як за альтернативою 1, так і за альтернативою 2 не передбачено утворення нового державного органу та нового структурного підрозділу у складі державного органу.

Від запровадження регуляторного акта не передбачається додаткових надходжень до держбюджету та місцевих бюджетів, проте у разі прийняття проєкту постанови оптимізується процедура здійснення митних формальностей у пунктах пропуску через митний кордон України для автомобільного сполучення, уніфікується єдиний підхід до митного контролю товарів і транспортних засобів у митних органах, покращиться взаємодія між посадовими особами митних органів та інших державних контролюючих органів.

Дія акта поширюється на всіх осіб, що здійснюють переміщення товарів через митний кордон України автомобільними транспортними засобами. З огляду на зазначене прогнозування точної кількості таких суб'єктів не є можливим. У 2025 році митні органи здійснили митні формальності орієнтовно стосовно 47 537 одиниць суб'єктів господарювання.

Після прийняття акта його оприлюднять у засобах масової інформації для ознайомлення із ним громадян та суб'єктів господарської діяльності. Крім цього, акт доводитиметься до відома територіальних органів Державної митної служби України.

Рівень поінформованості громадян та суб'єктів підприємницької діяльності про вимоги цього акта оцінюється як високий. Проєкт регуляторного акта розміщено на офіційному вебсайті Мінфіну в мережі «Інтернет» для отримання пропозицій та зауважень громадськості.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується в часі, що є достатнім для розв'язання проблеми і досягнення цілей державного регулювання.

Зміна положень акта, терміну його дії чи втрата ним чинності можлива у разі зміни правових актів, на виконання вимог яких розроблено проєкт.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, а саме: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, не застосовується, оскільки норми регуляторного акта не запроваджують нових податків і зборів (обов'язкових платежів);

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта, орієнтовно 47 537 одиниць (кількість суб'єктів господарювання середнього підприємництва, стосовно яких у 2025 році митні органи здійснили митні формальності при переміщенні ними товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України);

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, 1 235 962 грн за 1 рік (ознайомлення суб'єктів господарювання, які здійснюють зовнішньоекономічні операції з нормативно-правовим актом після його прийняття) та орієнтовно до 30 хвилин;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта високий (регуляторний акт розміщуватиметься в загальнодоступній мережі «Інтернет» та на офіційних сайтах відповідних державних органів).

2. Як показники результативності розглядатимуться:

кількість товарів (тис. тонн), які переміщено через митний кордон України у пунктах пропуску для автомобільного сполучення (з урахуванням положень статей 449 та 450 Митного кодексу України);

кількість автотранспортних засобів (тис. од.), які переміщено через митний кордон України у пунктах пропуску для автомобільного сполучення (з урахуванням положень статей 449 та 450 Митного кодексу України);

середній час перебування товарів і автомобільних транспортних засобів в зоні митного контролю пункту пропуску для автомобільного сполучення через державний кордон України для здійснення митних формальностей (з урахуванням положень статті 450 Митного кодексу України).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись за допомогою статистичного методу на підставі статистичних даних, наявних у Державній митній службі України.

Базове відстеження результативності акта здійснюватиметься у четвертому кварталі року після набрання чинності актом, але не пізніше року з дня набрання

ним чинності.

Повторне відстеження результативності акта здійснюватиметься у четвертому кварталі року, наступного після року набрання ним чинності.

Періодичне відстеження результативності акта здійснюватиметься раз на кожні три роки (в четвертому кварталі третього року), починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Виконавець заходів відстеження – Державна митна служба України.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення не врегульованих та/або проблемних питань вони розглядатимуться та за необхідності вноситимуться відповідні зміни до регуляторного акта.

**Голова Державної
митної служби України**

Орест МАНДЗІЙ

_____ 20__ р.